

Prof. Dr. İbrahim Atilla Acar
attila@gmail.com

SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ BEKLENTİLERİN ÇOK ÜZERİNDE GERÇEKLEŞTİ

Türkiye ekonomisinin öncü göstergelerinden olan sanayi üretim verileri açıklandı. Pandemiden, kontrollü normal hayata geçiş ile ilgili gelişmeler olumlu seyretmektedir. Nisan'da % -30 ve Mayıs'ta da % -19 azalan Sanayi Üretim Endeksi Haziran verileri ile moral bulmuş görünüyor.

Her ne kadar verilerin gün be gün izlendiği bir dönemde, Ağustos ortasında Haziran verileri geç kalmış sayılsa da izlenmesi zorunludur. Bu veriler ekonominin potansiyelini göstermesi açısından önemlidir. Bu konu hem ekonominin başarabileceklerini göstermesi, hem de ekonomideki dinamizm bakımından izlenmeye değerdir.

Ülkeler açısından bir yıkım gibi geçen Mart- Haziran dönemi, ekonomik performansı gösteren en önemli gösterge Sanayi Üretim Endeksindeki gelişmelerdir. Pandemiden normalleşmeye geçişte ilk ay olan Haziran verisi bu bakımdan da ele alınmalıdır. Nitekim aylık bazda %17,6 oranında yukarı yönlü bir hareket umut verici olmuştur.

Ekonomi yorumcuları ve analistlerin beklentisi %5 kadar idi. Böyle bir iyileşme Türkiye ekonomisinin ne denli ivmelenme eğiliminde olduğunu göstermesi bakımından dikkat çekicidir. Aylık düşük büyüme, sonuçta yıllık %5,5 kadar bir küçülmeyi gösterecekti. Ancak böyle olmadı. %17,6 rakamı oldukça yüksek bir büyümedir. Büyümenin de ikinci altı ay içinde gerçekleşebileceğini göstermektedir.

Pandeminin başlangıcında öncelikler bakımından ekonomideki yavaşlamaya hatta durmaya paralel, madencilik ve taşımacılık sektöründeki negatif gelişmeler kaçınılmazdır. Duran sanayi üretiminin aynı zamanda elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme sektörlerini de olumsuz etkilemesi beklenir, öyle de olmuştur.

Haziran 2020 sanayi üretim endeksi verilerinde sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, 2020 yılı Haziran ayında madencilik ve taş ocaklığı sektörü endeksi bir önceki aya göre %7,8, imalat sanayi sektörü endeksi %19,0 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi %6,7 artış olduğu görülecektir.

Aynı şekilde "Dayanıklı Tüketim Malı" sektöründeki %33,2'lik artış ile "Dayanık-sız Tüketim Malları"ndaki %18,4'lük artış ve Düşük Teknolojili ürünlerdeki %23,4 oranındaki artış Haziran'da ekonominin itici gücü olmuştur. Orta Yüksek Teknolojili Ürünlerin bir önceki aya göre artışı da %19,5'tir.

Türkiye Sanayi Üretiminde kısa sürede üst üretim liglerine geçmeye müsait bir ülkedir. Bunu ülkenin dinamizmi ve üretim performansı ile açıklamak mümkündür.

Pandemi sonrası hızlı normalleşme sürecine girebilecek bir ülke olarak Türkiye'nin bu verileri ile **İstanbul Sanayi Odusu**'nın Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) birbiriyle uyumludur. Küresel PMI 50 ve AB PMI 51,8 iken aynı dönemde Türkiye PMI 56,8'dir. Sanayi üretim endeksi bu itibarla PMI verilerini desteklemektedir.

